

GEORGE KETTMANN Jr., *De Glanzende Draad der Goden*, Amsterdam, Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectuur, 1928.

Dit boek behoort tot het twaalfstal romans dat onlangs door de Wereld-Bibliotheek werd bekroond. Wij willen de waarde van deze bekroningen hier nu niet verder bespreken, maar wel lijkt het ons of de redactie met dezen roman van den ons overigens onbekenden Kettmann geen kwade keus heeft gedaan, vooral als we het boek met het meerendeel der andere bekroonden vergelijken. Een boek als dit zou niet in aanmerking kunnen komen voor een bekroning, waarbij de beoordeeling der zuiver letterkundige waarde op den voorgrond zou treden, maar het is op het oogenblik zelfs vrij moeilijk om een boek, dat litterair op een hoog peil staat, te ontmoeten! (Of het komt voort uit de oudere litteraire garde). Het schijnt dat er op het oogenblik meer groei is in de menschenzielen dan in de beeldende talenten. Het is of er ongeduld is in de menschen, zij willen grijpen, luisteren, leeren, en wat zij zien en hooren, nu zij dit weer met een zekere onbevangenheid gaan doen, drijft hen voorloopig nog niet tot het verlangen naar volmaakt vorm. Waarschijnlijk ook is hetgeen zij geestelijk vangen en verwerken nog niet rijp genoeg, zoodat het zich nog niet zoo rhythmisch beweegt dat het zich geheimzinnig en bloeiend kan uitdrukken in het woord.

In mijn vorige bespreking mocht ik erop wijzen dat de mensch (d. w. z. de mensch in wien zich iets beweegt van een idealiteit) weer gaat gelooven in de heiligheid van het leven en dat dit verlangen en gelooven vele nieuwe boeken doorademt. Het bovengenoemde boek is er een sterk bewijs van. Hier spreekt een warme, volle, zoekende menschegeest zich uit. Een objectieve, mannelijke mentaliteit, een ziel die het heimwee kent naar de schoonheid, een geest die dorst naar het schouwen van een idee. Hij voelt het leven in aarde en hemel, in bloem en in dier, in mensch en kind. Hij ziet de wetten, tracht ze te doordringen, hij luistert naar de geheimzinnige stemmen die uit den kosmos tot ons spreken, hij luistert, hij tracht te verstaan. En daar hij zich enkele oude waarheden opnieuw bewust maakt, doch naar den aard van dezen tijd, — voelt hij, daar hij gelooft in de eeuwigheid der ziel, hoe zijn stem weer hoopvol klinken en iets van de zelfbewuste menschelijke waarde doordringen kan in zijn woord.

George Kettmann heeft hier als hoofdpersoon geteekend een jongen man, een chemicus, die uitvinder is en voor wien dat „uitvinden” heilig is als een kunstenaarschap. Het is er hem niet om te doen geld te verdienen (wat in de tweede of derde plaats komt), doch om de natuur een geheim te ontrukken, om geduldig, geloovend en geïnspireerd te zoeken naar de wetten van natuur en op deze wijze iets te vinden dat aan de menschheid dienstbaar kan worden gemaakt.

Deze periode kenmerkt zich door strakken, ingehouden wil, door eenzaamheid, en heimelijk, strijdend geluk. Doch het leven en het lot eischen